

PODSTAWOWE WIELKOŚCI MAKROEKONOMICZNE I ZMIANY ORGANIZACYJNO-PRAWNE W SEKTORZE BANKOWYM W III KWARTALE 2004 ROKU

OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE

Oficjalne stopy: rezerwy obowiązkowej i procentowe

Tabela 1. Stopa rezerwy obowiązkowej i podstawowe stopy procentowe NBP w III kwartale 2004 r.

%	1-28 VII 2004 r.	29 VII-25 VIII 2004 r.	26 VIII-30 IX 2004 r.	Zmiana w p.p. (1 VII-30 IX 2004 r.)
Stopa rezerwy obowiązkowej	3,5			b. zmian
Stopa kredytu lombardowego	7,25	7,50	8,00	0,75
Stopa redyskonta weksli	6,25	6,50	7,00	
Stopa referencyjna	5,75	6,00	6,50	
Stopa depozytowa	4,25	4,50	5,00	

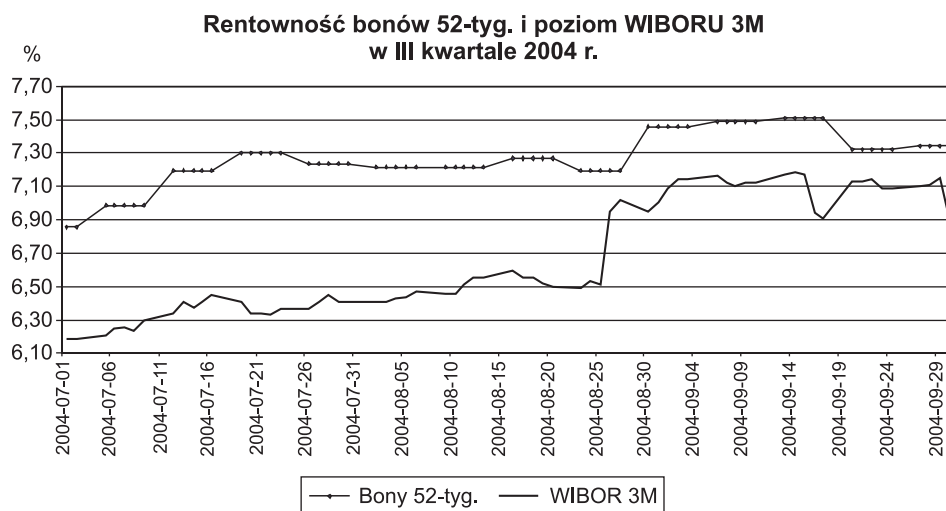
Źródło: Dziennik Urzędowy NBP.

W III kwartale 2004 r. Rada Polityki Pieniężnej dwukrotnie zmieniała podstawowe stopy procentowe NBP – od 29 lipca br. wzrosły one o 0,25 p.p., a od 26 sierpnia br. o 0,50 p.p.

Stopa rezerwy obowiązkowej nie zmieniała się w omawianym okresie, a oprocentowanie środków rezerwy obowiązkowej wynosi od 1 maja br. 0,9 stopy redyskontowej weksli. RPP utrzymała restrykcyjne nastawienie w polityce pieniężnej.

Podstawowe rynkowe stopy procentowe

Wykres 1

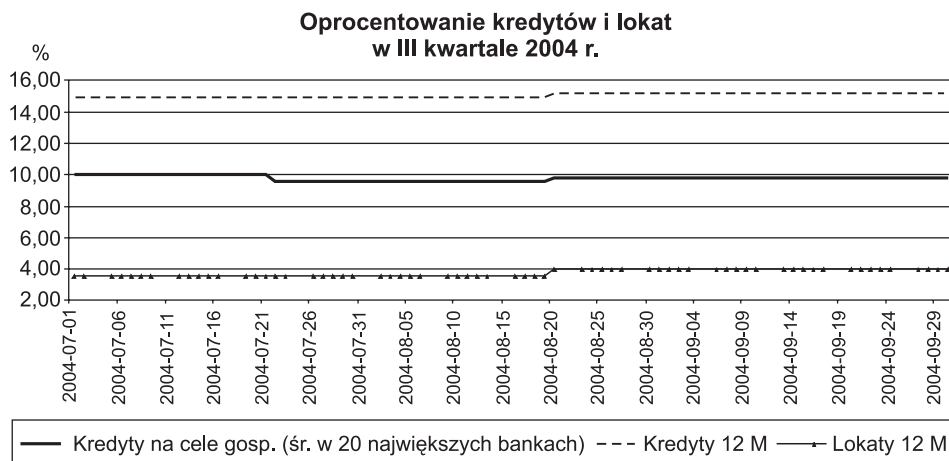

Źródło: Dane publikowane w „Rzeczpospolitej”; opracowanie własne.

- ❖ W III kwartale br., w porównaniu z II kwartałem, średnia rentowność 52-tygodniowych bonów skarbowych wzrosła o 0,72 p.p. do 7,27%. Średni poziom 3-miesięcznego WIBORU w okresie lipiec–wrzesień br. wyniósł 6,67% i był wyższy od średniej wielkości z II kwartału o 0,81 p.p.
- ❖ W III kwartale br. średnie oprocentowanie kredytów na cele gospodarcze obniżyło się – w stosunku do średniej z kwartału poprzedniego – o 1,35 p.p. osiągając poziom 9,74%. Nieznacznie wzrosło oprocentowanie 12-miesięcznych kredytów dla ludności – średnia za III kwartał br. wyniosła 14,96%, tj. o 0,06 p.p. więcej niż w kwartale poprzednim. Średnie oprocentowanie lokat 12-miesięcznych zwiększyło się o 0,30 p.p. i wyniosło 3,76%.

Kronika

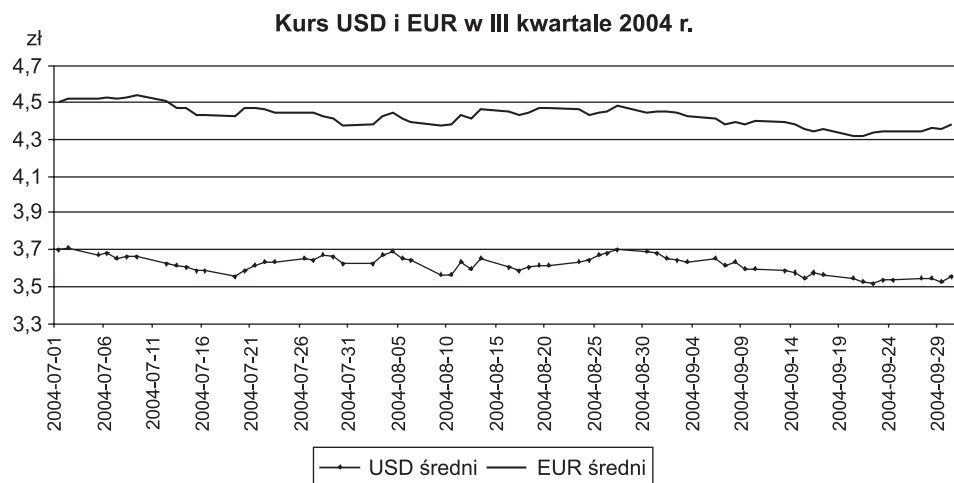
Wykres 2

Źródło: Dane publikowane w „Rzeczpospolitej”; opracowanie własne.

Kursy walutowe

Wykres 3

Źródło: Dane publikowane w „Rzeczpospolitej”; opracowanie własne.

- ❖ W okresie lipiec–wrzesień br. złoty umocnił się zarówno względem dolara amerykańskiego, jak i euro. Średni kurs dolara amerykańskiego wyniósł 3,6207 zł i w stosunku do średniej z II kwartału br. obniżył się o 27,1 grosza. Średni kurs euro zmniejszył się w tym samym czasie o 26,5 grosza i osiągnął poziom 4,4251 zł.

ZMIANY ORGANIZACYJNE W SEKTORZE BANKOWYM

1. Banki komercyjne

Komisja Nadzoru Bankowego w III kwartale 2004 r. wydała zezwolenia na wykonywanie przez¹⁾:

- ❖ Commerzbank AG z siedzibą we Frankfurcie nad Menem, za pośrednictwem spółki zależnej – BRE Banku SA z siedzibą w Warszawie, prawa ponad 75% głosów na WZA Rheinhyp – BRE Banku Hipotecznego SA z siedzibą w Warszawie;
- ❖ Skarb Państwa, za pośrednictwem podmiotów zależnych: Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski SA i Państwowego Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej „Poczta Polska”, prawa ponad 75% głosów na WZA Banku Poczтового SA z siedzibą w Bydgoszczy;
- ❖ Leszka Janusza Czarneckiego, za pośrednictwem podmiotów zależnych – Spółki Getin Holding SA z siedzibą we Wrocławiu i Spółki LC Corp. B.V. z siedzibą w Amsterdamie, prawa ponad 75% głosów na WZA Górnośląskiego Banku Gospodarczego SA z siedzibą w Katowicach.

KNB wydała zezwolenie na utworzenie banku pod nazwą „Cetelem Bank Spółka Akcyjna” z siedzibą w Warszawie. Ponadto przedłużyła okres działania zarządu komisarycznego w Banku Przemysłowym SA w Łodzi do 15 grudnia 2004 r.

Zmiany własnościowe i organizacyjne

- ❖ Informacje o **BRE Banku SA**:
 - 14 lipca br. BRE Bank SA poinformował o formalnym przejęciu od Eurohypo AG 675 tys. akcji Rheinhyp – BRE Banku Hipotecznego SA. Akcje zostały zakupione za 8,5 mln zł (transakcja została sfinansowana dzięki ostatniej emisji akcji BRE Banku SA).
- ❖ Informacje o **Kredyt Banku SA**:
 - 30 lipca br. Kredyt Bank SA wyemitował drugą transzę imiennych papierów wartościowych na kwotę 70 mln zł. Całość objął inwestor strategiczny KBC Bank N.V. Emisja papierów pozwoli Kredyt Bankowi SA na utrzymanie współczynnika wypłacalności na poziomie powyżej 12%;
 - 26 sierpnia br. Kredyt Bank SA sprzedał PKO BP SA 66,65%, czyli cały posiadany pakiet, akcji Kredyt Banku Ukraina. Cena sprzedaży wyniosła 108,8 mln zł. 28,2% akcji Kredyt Banku Ukraina należy nadal do Europejskie-

¹⁾ Uchwały KNB; źródło: WWW.nbp.pl/aktualnosci/index.html – „Komunikaty prasowe z posiedzeń KNB”.

go Banku Odbudowy i Rozwoju, reszta do mniejszościowych udziałowców ukraińskich – 90% z nich to osoby fizyczne;

- 13 września br. nadzór emerytalny (KNUiFE) wyraził zgodę na przejęcie zarządzania OFE Kredyt Banku SA przez towarzystwo emerytalne Polsat. Umowa w tej sprawie pomiędzy akcjonariuszami towarzystw Polsat i Kredyt Bank SA została podpisana już w marcu, a 4 miesiące temu odpowiedni wniosek trafił do urzędu nadzoru. Od 17 września br. zaczną obowiązywać zmiany w statucie OFE Polsat i nastąpi formalne przejęcie zarządzania przez PTE Polsat nad OFE KB. Za przejęcie zarządzania nad funduszem emerytalnym akcjonariusze PTE Polsat zapłacą Kredyt Bankowi SA w IV kwartale br. 24 mln zł.

❖ Informacje o **Deutsche Banku PBC SA:**

- Wg informacji zamieszczonej w „Rzeczpospolitej” w dn. 12 sierpnia br. Deutsche Bank PGK AG (główny akcjonariusz Deutsche Banku PBC SA) kupił 841 608 akcji zwykłych na okaziciela Deutsche Banku PBC SA o wartości nominalnej 1 zł. Transakcja ta jest wynikiem zapisów na sprzedaż akcji złożonych przez akcjonariuszy do 3 sierpnia 2004 r. Wezwanie do sprzedaży akcji będzie trwać do 1 października;
- dnia 9 września br. „Rzeczpospolita” poinformowała, że Deutsche Bank Privat und Geschäftskunden AG (Deutsche Bank PGK) nabył 841.608 akcji Deutsche Bank PBC SA, przedłożonych mu w ramach wezwania do sprzedaży akcji banku. Po tej transakcji DB PGK posiada 320.372.431 akcji (95,02% kapitału i głosów) polskiego banku. Transakcja ta obejmuje także sprzedaż będących w posiadaniu Deutsche Bank PBC SA 166.050 akcji własnych banku (stanowiących 0,049% udziału w kapitale i ogólnej liczbie głosów).

❖ Informacje o **Banku Gospodarstwa Krajowego:**

- 13 sierpnia br. „Rzeczpospolita” podała, że Bank Gospodarstwa Krajowego, będący właścicielem licencji Bud Banku SA, podpisał wstępną umowę z ukraińskim bankiem zainteresowanym jej nabyciem. Na nowego inwestora nie wyraził jeszcze zgody nadzór bankowy.

❖ Informacje o **Banku Współpracy Europejskiej SA:**

- 30 sierpnia br. akcjonariusze Banku Współpracy Europejskiej SA na nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu podjęli uchwałę o zmianach w statucie dotyczących podwyższenia kapitału zakładowego o 20 mln zł. Emisja akcji serii M miała być zamknięta do 31 sierpnia br. Drugie podwyższenie kapitału zakładowego (również w wysokości 20 mln zł) zaplanowano do końca roku. Jednak z powodu braku zainteresowania objęciem akcji w wyznaczonym pierwotnie terminie, akcjonariusze podjęli decyzję o przedłużeniu zamknięcia emisji akcji do 31 grudnia br.

❖ Informacje o **PKO BP SA:**

- 31 sierpnia Komisja Papierów Wartościowych i Giełd dopuściła akcje PKO BP SA do obrotu publicznego. KPWiG podała, że do publicznego obrotu zostało wprowadzonych 1 mld akcji o wartości 1 zł każda. Do sprzedaży – planowanej na drugą połowę października – zostanie skierowanych 300 mln akcji. Według szacunków ministra Sochy, cena za jedną akcję może wynieść od 17 zł

do 20 zł. Krajowe instytucje będą mogły kupić 30–35% oferty, indywidualni inwestorzy 21–25%, a zagraniczni 35%;

- „Rzeczpospolita” z dn. 14 września br. podała, że PKO BP SA kupił od HSBC Investments Bank Holdings akcje Domu Maklerskiego Broker (dawniej HSBC Securities). Dzięki temu Bankowy Dom Maklerski PKO BP SA liczy na pozyskanie zagranicznych klientów instytucjonalnych. Z nieoficjalnych informacji wynika, że PKO BP SA zapłacił za przejęcie Brokera około 20 mln zł. Integracja Domu Maklerskiego Broker z BDM PKO BP SA ma nastąpić w ciągu dwóch miesięcy i łącznie obie instytucje będą miały około 10-procentowy udział w obrotach akcjami na GPW.
- ❖ Informacje o **Górnośląskim Banku Gospodarczym SA:**
 - 9 września br. „Rzeczpospolita” poinformowała, że podmiot zależny od Leszka Czarneckiego LC Corp B.V. z siedzibą w Amsterdamie nabył od Kopex SA 10,32% akcji Górnośląskiego Banku Gospodarczego SA (GBG) za 36,96 mln zł. W poprzednim tygodniu Czarnecki uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Bankowego na wykonywanie – za pośrednictwem podmiotów zależnych Getin Holding we Wrocławiu i spółki LC Corp. B.V. w Amsterdamie – praw z ponad 75% głosów na walnym zgromadzeniu GBG SA. W maju tego roku KNB zgodziła się na nabycie przez Czarneckiego akcji pozwalających na wykonywanie od 66% do 75% głosów na walnym zgromadzeniu GBG SA. Z emisji akcji Getin Holding o wartości 330 mln zł, 255 mln zł przeznaczono na nabycie 72,1% akcji GBG SA, a ok. 40–50 mln zł na dofinansowanie Banku.
- ❖ Informacje o **Banku Gospodarki Żywnościowej SA:**
 - 9 września br. Bank Gospodarki Żywnościowej SA podpisał umowę z nowymi inwestorami, w wyniku której powiększy fundusz własne o 511 mln zł. Nową emisję obejmą Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Rabobank. Finalizacja transakcji jest przewidziana na listopad. W jej wyniku EBOR i Rabobank staną się właścicielami 28,8% akcji BGŻ SA (cena akcji wynosi 48 zł). Jeśli wśród pozostałych udziałowców nic by się nie zmieniło – po emisji udział Skarbu Państwa w akcjonariacie BGŻ SA spadłby minimalnie poniżej 50%. Udział Rabobanku w kapitale BGŻ SA wzrośnie z chwilą odkupienia przez holenderski bank akcji należących obecnie do sektora spółdzielczego (według zapowiedzi cena tych akcji będzie równa cenie nowej emisji). Gdyby na sprzedaż akcji zdecydowali się wszyscy reprezentanci sektora spółdzielczego, Rabobank miałby 35% akcji BGŻ SA. Według EBOR-u, planowane jest również udzielenie przez Rabobank i EBOR pożyczki podporządkowanej dla BGŻ SA w postaci obligacji zamiennych. Inwestycja EBOR-u nie przekroczy 357 mln złotych. Obie zagraniczne instytucje zainwestują w BGŻ SA 1,2 mld złotych. Utrzymane zostały plany publicznej oferty akcji BGŻ SA. Na walnym zgromadzeniu Banku 9 września br. zdecydowano o zmianach w statucie. Na ich mocy rada nadzorcza będzie liczyć 9 członków. Prawo do nominacji przewodniczącego rady będzie należało do Skarbu Państwa.
- ❖ Informacje o **GE Capital Banku SA i GE Banku Mieszkaniowym SA:**
 - 9 września br. „Biuletyn Bankowy” poinformował, że w Komisji Nadzoru Bankowego złożone zostały dokumenty dotyczące powstania Money Banku SA w wyniku połączenia GE Capital Banku SA i GE Banku Mieszkaniowego SA.

Właścicielem obu placówek jest amerykański koncern General Electric. Liczba klientów obu banków przekracza 3,5 mln. Proces łączenia ma być zakończony w ostatnim kwartale tego roku, po doprowadzeniu do integracji systemów informatycznych.

❖ Informacje o **PTF Banku SA:**

- 21 września br. „Parkiet” podał informację, że 20 września na WZA zmieniona została nazwa CC Banku SA na PTF Bank SA. Siedziba spółki została przeniesiona z Poznania do Wrocławia. Za kilka miesięcy Bank – należący do hiszpańskiej grupy kapitałowej – zamierza rozpocząć obsługę klientów detalicznych. Hiszpanie, oprócz banku, posiadają również firmę pośrednictwa kredytowego PTF (Polskie Towarzystwo Finansowe). Obecnie w obu firmach oferowane są dwa wspólnie opracowane produkty – kredyt samochodowy i hipoteczny. W tym roku planowane jest ujednoczenie procedur w całej organizacji. Część jednostek PTF (posiada 150 biur w 123 miastach Polski) będzie przekształcona w placówki bankowe.

❖ Informacje o **Dominet Banku SA:**

- „Parkiet” z 23 września br. poinformował, że Dominet Bank SA wyemitował obligacje o wartości 30 mln zł. Pozyskane pieniądze powiększyły kapitał własny spółki. Na razie bank przeprowadził emisję pierwszej transzy obligacji. Cały program zakłada wyemitowanie w ciągu 3 lat obligacji długoterminowych (5- i 10-letnich) o wartości 80 mln zł. W połowie września KNB zgodziła się na zaliczenie pozyskanych z emisji środków do funduszy własnych banku. Dzięki temu kapitały własne spółki wzrosły do 103,6 mln zł. Współczynnik wypłacalności osiągnął 12,41%.

Inne informacje

- ❖ 2 lipca br. Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieście XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmianę nazwy Banku Przemysłowo-Handlowego PBK SA na Bank BPH SA.
- ❖ 7 lipca br. zarząd Banku Credit Lyonnais SA poinformował o zmianie nazwy na Calyon Bank Polska SA. Zmiana nazwy jest konsekwencją przejęcia w ubiegłym roku francuskiego CL przez Credit Agricole.
- ❖ 17 banków podpisało umowę o współpracy z BGK, który zarządza Funduszem Poręczeń Unijnych. Środki zgromadzone w Funduszu wynoszą obecnie 114 mln zł, w ciągu 3 lat – według szacunków – mają osiągnąć wielkość 800–900 mln zł. Pozwoli to na udzielenie poręczeń i gwarancji do kwoty 3–4 mld zł.
- ❖ Górnośląski Bank Gospodarczy SA, firma Polskie Młyny i Warszawska Giełda Towarowa podpisały umowę o współpracy w zakresie udzielania rolnikom pożyczek pod zastaw zboża składanego w magazynach Polskich Młynów. Pożyczka zbożowa jest jedną z ofert, jakie w najbliższym czasie GBG SA zamierza zaoferować rolnikom.
- ❖ Prezes Euro Banku SA, Sławomir Łukasiewicz, oświadczył, że została zakończona faza tworzenia sieci banku (na koniec czerwca br. bank miał 109 oddziałów). W IV kwartale br. Euro Bank SA zacznie sprzedawać swoje produkty także przez sieć doradców (kredyt hipoteczny i karty kredytowe) oraz pośredników kredyto-

wych (kredyt gotówkowy). Sprzedaż poprzez pośredników i doradców kredytowych przejmie odrębna spółka Systemy Sprzedaży Euro Banku sp. z o.o. Właściciele banku zapowiadają na jesień podwyższenie kapitału akcyjnego banku.

- ❖ Jan Krzysztof Bielecki prezes zarządu Banku Pekao SA i były premier otrzymał prestiżową czeską nagrodę „The Vasek and Anna Maria Polak Charitable Foundation Award of 2004”. J. K. Bielecki został wyróżniony za pracę na rzecz rozwoju krajów Europy Środkowej i Wschodniej, nie tylko jako premier, ale także jako dyrektor wykonawczy w Europejskim Banku Odbudowy i Rozwoju, w którym przez 10 lat prowadził szereg programów pomocowych dla Europy Środkowej oraz – od niemal roku – jako prezes zarządu największego prywatnego banku w naszym regionie Europy. Nagroda przyznawana jest corocznie tylko jednej osobie z krajów Europy Środkowej i Wschodniej za „działania służące demokracji i porozumieniu pomiędzy narodami”.
- ❖ Pierwszy z polskich banków, PKO BP SA, wg magazynu „The Banker”, znalazł się na 292 miejscu w rankingu największych banków świata (pod względem kapitału). Wprawdzie większe od niego kapitały miały na koniec ub. roku Pekao SA i Bank Handlowy w Warszawie SA, ale banki te nie zostały uwzględnione, ponieważ mają zagranicznych inwestorów. Z tego samego powodu nie znalazła się w rankingu większość polskich banków.
- ❖ Sąd zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego spółki BPH PBK Leasing. Podwyższenia kapitału o ponad 12 mln zł dokonał Bank BPH SA, który jest 100-proc. właścicielem leasingodawcy. Po rejestracji kapitał zakładowy spółki wynosi 90,2 mln zł.

2. Banki spółdzielcze

Komisja Nadzoru Bankowego w III kwartale 2004 r. wydała zezwolenia na połączenie:

- ❖ Banku Spółdzielczego w Kostomłotach z Bankiem Spółdzielczym w Oleśnicy;
- ❖ Banku Spółdzielczego w Słupcy z Bankiem Spółdzielczym w Kleczewie, zgodnie z art. 124 ustawy Prawo bankowe.